

Uchwała nr 120
Rady Dyscypliny Nauki Prawne
Uniwersytetu w Białymstoku
z dnia 11 grudnia 2020 r.

w sprawie uchylecia uchwały nr 1973 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 czerwca 2015 r. w sprawie nadania dr Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo oraz odmowy nadania Pani Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Na podstawie:

- 1) art. 151 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 29 ust. 1 oraz w zw. z art. 29 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 z późn. zm.) w zw. z art. 187 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.) w zw. z art. 178 ust. 1 pkt 1, art. 28 ust. 1 pkt 8 i ust. 4 oraz art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.),
- 2) § 45 ust. 1 pkt 2 lit. a) Statutu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 r.;
- 3) oraz – w zakresie trybu posiedzenia – na podstawie art. 178 ust. 1a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.), § 167c Statutu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 r. oraz zarządzenia nr 37 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie czasowego wprowadzenia możliwości zwoływania posiedzeń i podejmowania uchwał z wykorzystaniem technologii informatycznych w Uniwersytecie w Białymstoku

Rada Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu w Białymstoku

p o s t a n a w i a :

u c h y l i ć uchwałę nr 1973 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 czerwca 2015 r. w sprawie nadania dr Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo oraz o d m ó w i ć n a d a n i a Pani Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Uzasadnienie

I.

W dniu 12 września 2014 r. do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów został skierowany wniosek Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, w dziedzinie nauki prawne, w dyscyplinie prawo, ze wskazaniem Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku jako jednostki organizacyjnej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Jako osiągnięcie naukowe Habilitantka wskazała monografię pt. „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne”, Szczecin 2014, wyd. Volumina.Pl, ss. 464.

W dniu 17 września 2014 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów zwróciła się do Rady Wydziału Prawa UwB o wyznaczenie trzech członków komisji (w tym sekretarza komisji i jednego recenzenta) i przekazanie uchwały Rady do Centralnej Komisji celem powołania pełnego składu przedmiotowej komisji habilitacyjnej.

W dniu 4 listopada 2014 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów - na podst. art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki - powołała komisję habilitacyjną w składzie:

1. Przewodniczący komisji – prof. Krzysztof Krajewski – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
2. Sekretarz komisji – dr hab. Wojciech Filipkowski – Uniwersytet w Białymstoku
3. Recenzent – dr hab. Anna Kossowska – Instytut Nauk Prawnych PAN w Warszawie
4. Recenzent – dr hab. Monika Płatek – Uniwersytet Warszawski
5. Recenzent – dr hab. Ewa Guzik-Makaruk – Uniwersytet w Białymstoku
6. Członek komisji – dr hab. Wojciech Dadak – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
7. Członek komisji – dr hab. Katarzyna Laskowska – Uniwersytet w Białymstoku

W dniu 12 czerwca 2015 r. odbyło się posiedzenie komisji habilitacyjnej w przewodzie Pani dr Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej. W posiedzeniu uczestniczyli wszyscy członkowie komisji. Spośród trzech recenzji osiągnięć naukowych oraz aktywności naukowej Habilitantki jedynie recenzja dr hab. Ewy Guzik-Makaruk, prof. UwB zawierała konkluzję uznającą osiągnięcia naukowe Habilitantki za znaczny wkład w rozwój dyscypliny prawo oraz pozytywnie oceniającą jej aktywność naukową. Recenzje dr hab. Anny Kossowskiej, prof. INP PAN i dr hab. Moniki Płatek, prof. UW zawierały konkluzje stwierdzające, że osiągnięcie naukowe dr Żywuckiej-Kozłowskiej nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny prawo i negatywnie oceniły jej aktywność naukową.

W głosowaniu w przedmiocie wyrażenia opinii w sprawie nadania lub odmowy nadania dr E. Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia doktora habilitowanego uprawnionych było 7 członków komisji. Oddano 7 głosów (wszystkie ważne), w tym:

- 4 głosy za opinią negatywną (prof. Krajewski, dr hab. A. Kossowska, dr hab. M. Płatek, dr hab. Dadak);
- 3 głosy za opinią pozytywną (dr hab. K. Laskowska, dr hab. E. Guzik-Makaruk, dr hab. W. Filipkowski).

Wobec powyższego komisja habilitacyjna podjęła 12 czerwca 2015 r. uchwałę w sprawie wyrażenia negatywnej opinii w przedmiocie nadania dr Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia doktora habilitowanego.

W dniu 19 czerwca 2015 r. odbyło się posiedzenie Rady Wydziału Prawa UwB, które dotyczyło nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego Pani Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej. Na posiedzenie to zaproszono recenzentów wydawniczych – prof. dr hab. Ewę Gruzę i prof. dr hab. Jerzego Kasprzaka. Nie zaproszono recenzentów habilitacyjnych ani pozostałych członków komisji habilitacyjnej, w tym przewodniczącego prof. Krajewskiego. Po zakończeniu dyskusji Rada Wydziału Prawa UwB w głosowaniu tajnym podjęła uchwałę o nadaniu dr Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo. Uprawnionych do głosowania – 47 osób, obecnych – 31, oddano 29 głosów: za – 20 głosów, przeciw – 6 głosów, 3 osoby wstrzymały się od głosowania.

II.

W dniu 27 czerwca 2016 r. Centralna Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (CK) - działając na podstawie art. 29 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki - postanowiła z urzędu wznowić postępowanie w przewodzie habilitacyjnym dr hab. Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej zakończone uchwałą z dnia 19 czerwca 2015 r. Rady Wydziału Prawa UwB o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo. W uzasadnieniu postanowienia Centralna Komisja wskazała na wpłynięcie wniosku o wznowienie postępowania. Pismo powoływało się na fakt ujawnienia okoliczności wskazujących na to, że stopień doktora habilitowanego został nadany na podstawie dorobku powstałego z naruszeniem prawa autorskiego oraz dobrych obyczajów w nauce. Na mocy tego postanowienia Rada Wydziału Prawa UwB została zobowiązana do przeprowadzenia postępowania wznowieniowego w sprawie.

W nawiązaniu do postanowienia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów Dziekan Wydziału Prawa UwB, prof. dr hab. Emil Pływaczewski, w dniu 4 listopada 2016 r. skierował do recenzentek w przewodzie habilitacyjnym pismo z prośbą o przedstawienie opinii w sprawie przyczyn wznowienia postępowania i ocenę osiągnięcia habilitacyjnego z uwzględnieniem zgłoszonych okoliczności w sprawie. Prosił również o zajęcie stanowiska w kwestii uchylenia uchwały Rady Wydziału UwB z dn. 19 czerwca 2015 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego wraz z odmową nadania stopnia we wznowionym postępowaniu bądź utrzymania tej uchwały w mocy.

Pani prof. Monika Płatek wyraziła opinię, że dostrzeżony i udowodniony plagiat, jakiego dopuściła się E. Żywucka-Kozłowska w pracy przedstawionej jako dzieło habilitacyjne, uzasadnia wznowienie postępowania i odmowę nadania jej stopnia doktora habilitowanego. Przypomina, że prof. K. Krajewski w piśmie z dnia 29 czerwca 2015 r. do Przewodniczącego CK prof. Tajdusia dokładnie wskazał, przytaczając stosowne strony z obu prac, na obszerne zakresy materiałów niemal mechanicznie powielanych w pracy E. Żywuckiej-Kozłowskiej partii z książki M. Kowalczyk, w szczególności w odniesieniu do metodologii i zapożyczeń bez podania źródła katalogu problemów badawczych. Prof. K. Krajewski wskazuje, że rozdział II monografii E. Żywuckiej-Kozłowskiej został niemal słowo w słowo przepisany z rozdziału V pracy M. Kowalczyk. Co więcej, w rozdziale tym E. Żywucka-Kozłowska wykorzystuje niemalże dokładnie tę samą literaturę co M. Kowalczyk i zawiera dokładnie te same przypisy. Prof. Płatek podkreśliła, że nie chodzi tu o drobne pominięcie zacytowanego dzieła, lecz o przejęciu istotnych partii z pracy M. Kowalczyk bez poddania źródła w książce będącej osiągnięciem habilitacyjnym Żywuckiej-Kozłowskiej, przedstawionej jako samodzielne dzieło, które ma służyć za podstawę uznania, że E. Żywucka-Kozłowska zasługuje na stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie prawa.

Prof. Płatek przywołała również opinię prof. Jacka Giezka powołanego przez Centralną Komisję na superrecenzenta-opiniodawcę celem ustosunkowania się do uwag zgłaszanych przez prof. Krajewskiego co do zauważonej zbieżności i braku podania źródła treści zawartych w rozdziale II książki Żywuckiej-Kozłowskiej z partiami książki Kowalczyk. Prof. Giezek w szczegółowej opinii z dnia 7 grudnia 2015 r. wykazał, że Habilitantka zapożyczyła obszerne fragmenty z monografii M. Kowalczyk. Zauważył niemal pełną zbieżność prezentowanych problemów badawczych oraz stawianych w ich kontekście hipotez, co wyraźnie wskazuje, że E. Żywucka-Kozłowska czerpała „pełnymi garściami” z pracy M. Kowalczyk, a w istocie niemalże skopiowała katalog stawianych tam problemów,

jakie w jej rozprawie habilitacyjnej miały zostać następnie przedstawione, nie odsyłając przy tym w żadnym z zamieszczonych w tej części opracowania przypisów do książki M. Kowalczyk. Profesor Giezek dostrzegł również podobieństwa w strukturze obu opracowań, a także w ich warstwie stylistycznej oraz językowej, co trudno byłoby potraktować jako efekt przypadku.

Pani prof. Anna Kossowska w przesłanej opinii z dn. 18 lutego 2017 r. stwierdziła, że w oparciu o wszelkie dostępne materiały, jej zdaniem, nie ma wątpliwości, że Pani E. Żywucka-Kozłowska w pracy przedstawionej jako osiągnięcie habilitacyjne dopuściła się plagiatu. Uzasadnia to, zdaniem prof. A. Kossowskiej, wznowienie postępowania habilitacyjnego i odmowę nadania jej stopnia doktora habilitowanego. Profesor A. Kossowska podkreśliła, że negatywnie oceniła pracę habilitacyjną E. Żywuckiej-Kozłowskiej zarzucając jej liczne błędy metodologiczne i inne i uznając, że praca ta nie może być podstawą do nadania stopnia doktora habilitowanego, ale nie była wówczas świadoma, że zarzuty wobec tej pracy mają jeszcze bardziej poważny charakter. Dowody na to – podkreśliła prof. A. Kossowska – zawarte są w superrecenzji prof. J. Giezka.

Pani prof. Ewa Guzik-Makaruk w swojej opinii zaznaczyła, że „nie ulega wątpliwości, że rozdział II rozprawy habilitacyjnej pani Żywuckiej-Kozłowskiej wykazuje znaczące podobieństwo do rozdziału V książki M. Kowalczyk (...). Kwestionowany fragment monografii jest częścią metodologiczną (...), należy uznać, że znamiona przestępstwa z art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych może wypełniać działanie pani Żywuckiej-Kozłowskiej. Jednakże – zdaniem prof. E. Guzik-Makaruk – powyższa konstatacja wymaga weryfikacji w związku z dostarczoną przez wydawnictwo Volumina.pl w piśmie datowanym na 30 września 2016 r. informacją wyjaśniającą, że na s. 75 niepoprawnie sporządzono niekompletny przypis o numerze 192. Był to wynik omyłki wydawnictwa i przeoczenia sprostowanego w erracie. Prof. E. Guzik-Makaruk poinformowała, że dodatkowo zostało zlecone drugie poprawione, zawierające stosowne sprostowanie wydanie książki. Prof. E. Guzik-Makaruk zauważyła, że jeśli uwzględnić treść erraty, to przy poprawnym odwołaniu się do cudzego utworu, nie można postawić zarzutu przywłaszczenia autorstwa cudzego utworu lub jego części. Po trzecie, prof. E. Guzik-Makaruk wskazuje, że sama zbieżność prezentowanych problemów badawczych, stawianych w ich kontekście hipotez czy tytułów rozdziałów to nie są okoliczności *per se* przesądzające o wypełnieniu znamion przestępstwa plagiatu. Po czwarte, jak zauważyła prof. E. Guzik-Makaruk, złożoność problematyki i trudności z niejednoznaczną oceną sytuacji uzasadnia powierzenie rozstrzygnięcia sprawy organom ścigania, w szczególności z uwagi na

to, że organy procesowe mają możliwość powołania profesjonalnych biegłych z zakresu prawa autorskiego.

III.

W dniu 17 marca 2017 r. na posiedzeniu Rady Wydziału Prawa procedowano w sprawie wniosku dotyczącego zawieszenia postępowania habilitacyjnego E. Żywuckiej-Kozłowskiej i przekazanie sprawy do Prokuratury. Pani prof. E. Guzik-Makaruk przypomniała członkom Rady, że Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów (CK) z urzędu wznowiła postępowanie w sprawie przewodu habilitacyjnego E. Żywuckiej-Kozłowskiej. Prodziekan E. Guzik-Makaruk zaznaczyła, że Dziekan zwrócił się do recenzentów z prośbą o opinię w powyższej sprawie. Dodała, że dwie recenzentki stwierdzają, iż doszło do plagiatu. Podkreśliła, że osobiście - na podstawie zebranych materiałów - nie jest w stanie wypowiedzieć się w tej kwestii w sposób jednoznaczny. Zauważyła, że we wrześniu 2016 r. wpłynęło pismo z wydawnictwa Volumina.pl, z którego wynika, że w publikacji omyłkowo wkradł się błąd. Stosowny przypis zredagowano, a oprócz tego zostało wydrukowane drugie wydanie książki. Profesor E. Guzik-Makaruk stwierdziła, iż w jej opinii - na mocy art. 97 § 1 ust 4 Kodeksu Postępowania Administracyjnego - należy zawiesić postępowanie habilitacyjne Pani E. Żywuckiej-Kozłowskiej, ponieważ zachodzi potrzeba rozwiązania zagadnienia wstępnego i celem jego wyjaśnienia należy skierować sprawę do Prokuratury. Dodała, że art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego stanowi, że instytucja publiczna jest zobowiązana zawiadomić stosowny organ o przestępstwie ściganym z urzędu, jeśli dowiedziała się o tym przy wykonywaniu swoich czynności. W następstwie dyskusji i wymiany argumentów Rada Wydziału Prawa w głosowaniu tajnym podjęła uchwałę odmawiającą zawieszenia postępowania habilitacyjnego Pani Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej.

Na posiedzeniu Rady Wydziału Prawa w dniu 21 kwietnia 2017 r. ponownie stanęła sprawa pani E. Żywuckiej-Kozłowskiej. Prodziekan E. Guzik-Makaruk poinformowała, że Rzecznik dyscyplinary ds. nauczycieli akademickich UMK w Toruniu zawiadomił o wszczęciu postępowania przeciwko M. Kowalczyk w kwestii wyjaśnienia autorstwa i przywłaszczenia w całości lub części cudzego utworu na szkodę innych osób. Ponadto w Prokuraturze Toruń Centrum Zachód w Toruniu zostało wszczęte dochodzenie w sprawie przywłaszczenia autorstwa z książki Pani Anny Wolskiej oraz kierowania gróźb karalnych przez Panią M. Kowalczyk. Kolejne postępowanie zostało wszczęte w Prokuraturze w Białymstoku, która poprosiła o udzielenie informacji dotyczącej procedury wznowienia postępowania w przewodzie habilitacyjnym Pani Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej.

Prokuratura poinformowała, że w postępowaniu będą powołani biegli: w Toruniu w sprawie przeciwko Pani M. Kowalczyk, a w Białymstoku z zakresu prawa autorskiego. Zatem nie ma potrzeby, aby Wydział Prawa powoływał kolejnych biegłych. Prodziekan E. Guzik-Makaruk podkreśliła, że wobec nowych okoliczności w sprawie ponownie pod głosowanie poddawany jest wniosek o zawieszenie postępowania Pani E. Żywuckiej-Kozłowskiej. Dodała, że powyższa kwestia była przedyskutowana z CK. Stwierdziła, że jest to najlepsze rozwiązanie, ponieważ dopóki nie zostanie rozstrzygnięte zagadnienie wstępne, Rada Wydziału nie może podjąć merytorycznej decyzji. Aby zaistniała taka okoliczność, obecnie należy prowadzić dalsze postępowanie albo je zawiesić. Zaznaczyła, że w przypadku pierwszego wariantu konieczne jest powołanie biegłych, co Jej zdaniem będzie multiplikowaniem działań prokuratury i narazi Wydział na koszty rzędu 40 tys. zł z tytułu sporządzenia tychże opinii. Rada Wydziału Prawa w głosowaniu tajnym podjęła uchwałę o zawieszeniu postępowania habilitacyjnego Pani Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej.

Uchwałą nr 2504 Rady Wydziału Prawa UwB z dnia 21 kwietnia 2017 r. zawieszono wznowione postępowanie habilitacyjne Pani Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej na podst. art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a. Rada Wydziału uznała, że wobec toczącego się postępowania przygotowawczego w sprawie ewentualnego przywłaszczenia części utworu przedstawionego jako osiągnięcie habilitacyjne Pani Elżbiety Agaty Żywuckiej-Kozłowskiej (sygn. PR DS. 608/2017 Prokuratury Rejonowej Białystok-Południe w Białymstoku; sygn. PR I Ds. 277/2017 Prokuratury Rejonowej Toruń Centrum Zachód w Toruniu) niezbędne jest ustalenie, czy wypełnione zostały ustawowe znamiona przestępstwa plagiatu opisane w art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Kwestia ta traktowana była jako zagadnienie wstępne. Od rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego zależy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji.

IV.

W dniu 13 listopada 2020 r. na posiedzeniu Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu w Białymstoku (Rada Dyscypliny) przyjęto uchwałę nr 112 o podjęciu zawieszzonego postępowania habilitacyjnego Pani Elżbiety Agaty Żywuckiej-Kozłowskiej.

W oparciu o przesłane członkom Rady Dyscypliny materiały - (Postanowienie CK z 27.VI.2016; Pisma Dziekana do Recenzentek z dn. 04.XI.2016; Protokół RW z dn. 17.III.2017; Protokół RW z dn. 21.IV.2017; Uchwała RW nr 2504 z dn. 21.IV.2017; Pismo CK z dn. 2.X.2019; Zawiadomienie prokuratury o przesłaniu aktu oskarżenia z dn. 31.X.2019; Postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dn. 22.I.2020; Pismo z Sądu

w Szczecinie informujące o rozprawie 22.X.2020; Opinia prof. A. Kossowskiej; Opinia prof. E. Guzik; Opinia prof. M. Płatek) oraz głosy w dyskusji - członkowie Rady Dyscypliny uznali, że zaistniały przesłanki do podjęcia zawieszono postępowania habilitacyjnego uchwałą Rady Wydziału Prawa nr 2504 z dnia 21 kwietnia 2017 r. W uzasadnieniu cyt. uchwałą Rada Wydziału uznała, że wobec toczącego się postępowania przygotowawczego w sprawie ewentualnego przywłaszczenia części utworu przedstawionego jako osiągnięcie habilitacyjne Pani Elżbiety Agaty Żywuckiej-Kozłowskiej, niezbędne jest ustalenie, czy wypełnione zostały ustawowe znamiona przestępstwa plagiatu, opisane w art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Kwestia ta została potraktowana jako zagadnienie wstępne. Oznacza to, że zagadnieniem wstępnym w tej sprawie jest rozstrzygnięcie właściwego organu ścigania wydane w toku postępowania przygotowawczego, zawierające zarzut popełnienia czynu z art. 115 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych przez Panią Elżbietę Agatę Żywucką-Kozłowską. W dniu 30.10.2019 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej Białystok – Południe Wioletta Legus wydała akt oskarżenia przeciwko Elżbiecie Agacie Żywuckiej-Kozłowskiej oskarżonej o czyn z art. 115 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W związku z rozstrzygnięciem zagadnienia wstępnego ustąpiły przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania. W związku z powyższym, na podstawie art. 97 § 2 k.p.a., Rada Dyscypliny uznała za konieczne podjęcie postępowania z urzędu.

Uprawnionych do głosowania w sprawie podjęcia zawieszono postępowania habilitacyjnego Pani Elżbiety Agaty Żywuckiej-Kozłowskiej – 26 osób, obecnych – 24 osoby, oddanych głosów – 24, za – 18 głosów, przeciw – 3 głosy, wstrzymało się – 3 głosy.

IV.

Na posiedzeniu Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu w Białymstoku w dniu 11 grudnia 2020 r. rozpoznano sprawę Pani Elżbiety Agaty Żywuckiej-Kozłowskiej. Analizując przedmiotową sprawę Rada Dyscypliny dysponowała opiniami biegłych sądowych sporządzonych w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Okręgowym w Białymstoku, Wydział I Cywilny w postępowaniu sygn. akt I C 826/17.

Członkom Rady Dyscypliny zostały przesłane następujące opinie pomocne w ustaleniu ewentualnej przesłanki wypełniającej znamiona art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki:

- opinie recenzentek w postępowaniu habilitacyjnym – Pani prof. Moniki Płatek, Pani prof. Anny Kossowskiej i Pani profesor Ewy Guzik-Makaruk

- opinia superrecencenta-opiniodawcy powołanego przez Centralną Komisję – prof. Jacka Giezka,

- ekspertyza językoznawcza dr hab. Michała Szczyszka sporządzona na zlecenie Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Nauczycieli Akademickich UWM w Olsztynie

- opinie dwóch biegłych powołanych przez Sąd Okręgowy w Białymstoku – Jolanty Piwowar (biegłej sądowej w zakresie językoznawstwa) i Marka Kochanowskiego (biegłego sądowego w zakresie literaturoznawstwa)

- 2 opinie sporządzone na zlecenie Pani Żywuckiej-Kozłowskiej – prof. Artura Katololo i prof. Jadwigi Stawnickiej - biegłej sądowej z lingwistyki kryminalistycznej.

Wszystkie opinie biegłych powołanych przez organy oraz opinie dwóch recenzentek (prof. Płatek i prof. Kossowskiej) jednoznacznie wskazują, że doszło do przywłaszczenia autorstwa części cudzego utworu (autorstwa Małgorzaty Kowalczyk).

W przesłanych stanowiskach w sprawie przyczyn wznowienia przez Centralną Komisję postępowania oraz oceny zasadności przyjęcia osiągnięcia habilitacyjnego z uwzględnieniem nowych okoliczności sprawy oraz w kwestii uchylecia uchwały Rady Wydziału Prawa UwB z dnia 19.06.2015 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego, recenzenci stwierdzili naruszenie praw autorskich i dobrych obyczajów w nauce oraz wskazali, że wystąpiły określone w art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki przesłanki do wznowienia postępowania w sprawie przewodu habilitacyjnego dr hab. E. Żywuckiej-Kozłowskiej, uznając, że:

- „(...) bardzo podobna jest tematyka porównywanych prac, dotycząca wszak sytuacji społecznej (w tym zwłaszcza rodzinnej) sprawców zabójstw, co oczywiście samo w sobie nie może jeszcze dezawuować pracy chronologicznie późniejszej, czyli tej, która została przedstawiona przez habilitantkę. Rzecz jednak znamienna, iż habilitantka - wskazując pracę Małgorzaty Kowalczyk w zamieszczonej na końcu książki bibliografii, ani razu nie przywołuje jej w przypisach” (prof. dr hab. J. Giezek);
- „Dostrzec także można dość wyraźne podobieństwo strukturalne obu opracowań, nawet jeśli poszczególne zagadnienia prezentowane są w innej kolejności. Warto już w tym miejscu odnotować, że niemal identyczny jest tytuł rozdziału III rozprawy

habilitacyjnej (Zabójstwo jako skrajna forma zachowania człowieka) oraz tytuł rozdziału II książki M. Kowalczyk (Zabójstwo jako skrajna forma przestępstwa gwałtownego w ujęciu historycznym i prawnym). Dodać należy, że również w strukturze tych rozdziałów pojawiają się dwa niemal identyczne punkty” (prof. dr hab. J. Giezek);

- „Uderzające jest podobieństwo rozdziału II. Metody badań relacji rodzinnych sprawców zabójstw, zamieszczonego w monografii dr hab. E. Żywuckiej-Kozłowskiej do rozdziału V. Rozwiązania metodologiczne przyjęte w badaniach własnych, stanowiącego istotną część książki M. Kowalczyk. Identyczna jest struktura obu rozdziałów (...) Już ta dostrzeżona zbieżność wyraźnie sugeruje, że praca E. Żywuckiej-Kozłowskiej jest w tej jej części odwzorowaniem pracy M. Kowalczyk. Sugestię taką potwierdza jednak przede wszystkim analiza treści porównywalnych rozdziałów. Ich lektura jednoznacznie wskazuje na daleko idące podobieństwo treściowe, stylistyczne oraz językowe. Zdecydowana większość wypowiedzi zawartych w tym rozdziale ujęta została w postaci identycznie sformułowanych zdań” (prof. dr hab. J. Giezek);
- „Najistotniejsze jest jednak podobieństwo obu porównywanych prac w zakresie prezentowanych w nich celów, problemów i hipotez badawczych” (...) katalog celów w obu porównywanych pracach jest niemal identyczny. Pomijając pewne różnice redakcyjne (...) nie ma między nimi różnic merytorycznych (z wyjątkiem ostatniego, wskazanego w rozprawie habilitacyjnej celu). Można by zatem powiedzieć, że Elżbieta Żywucka-Kozłowska skopiowała cele badawcze (...) (prof. dr hab. J. Giezek);
- „(...) doszło do naruszenia praw autorskich M. Kowalczyk, mającego postać plagiatu (...) W przypadku pracy habilitacyjnej dr hab. E. Żywuckiej-Kozłowskiej można by już w zasadzie mówić - zwłaszcza w odniesieniu do jej rozdziału II - że mamy w tym przypadku do czynienia z plagiatem jawnym. Cudzy utwór - tzn. książka M. Kowalczyk - przejęty bowiem został w istotnej jego części, gdyż dotyczącej koncepcji prezentowanych w nim badań (ich celów, problemów oraz hipotez) w postaci jedynie w niewielkim stopniu zmodyfikowanej, przy czym modyfikacja nie dotyczyła warstwy merytorycznej, lecz sprowadzała się do wprowadzenia drobnych, chciałoby się powiedzieć - marginalnych zmian w

sposobie redagowania identycznych w swej treści wypowiedzi” (prof. dr hab. J. Giezek);

- „(...) wystąpiły wskazane w art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki przesłanki do wznowienia postępowania w sprawie przewodu habilitacyjnego dr hab. E. Żywuckiej-Kozłowskiej” (prof. dr hab. J. Giezek);
- „(...) w oparciu o wszelkie dostępne materiały stwierdzam, że moim zdaniem nie ma wątpliwości, iż dr Elżbieta Żywucka-Kozłowska w pracy przedstawionej jako osiągnięcie habilitacyjne dopuściła się plagiatu. Uzasadnia to wznowienie postępowania habilitacyjnego i odmowę nadania jej stopnia doktora habilitowanego” (dr hab. A. Kossowska, em. prof. INP PAN);
- „(...) dostrzeżony i udowodniony plagiat, jakiego dopuściła się Elżbieta Żywucka-Kozłowska w pracy przedstawionej jako dzieło habilitacyjne, uzasadnia wznowienie postępowania i odmowę nadania jej stopnia doktora habilitowanego” (dr hab. M. Płatek, prof. UW);
- „(...) samo umieszczenie książki M. Kowalczyk w spisie pozycji uwzględnionych w pracy nie sanuje faktu, iż tam, gdzie E. Żywucka-Kozłowska cytując jedynie z niewielkimi zmianami tekst książki M.H. Kowalczyk bez zaznaczenia tego wyraźnie w swojej pracy, dopuszcza się plagiatu. Polega on właśnie na tym, iż nie podaje się źródła (...) z którego niemal dosłownie lub naśladowczo się korzysta. I nie mówimy tu o nieuwadze zapomnieniu się, drobnym, jednostkowym pominięciu zacytowania dzieła; ale o przejęciu istotnych partii z pracy M.H. Kowalczyk w swojej pracy przedstawionej jako samodzielne dzieło (...)” (dr hab. M. Płatek, prof. UW);
- „Obszerne partie dotknięte naśladownictwem bez wskazania źródła zapożyczone z cudzego dzieła uzasadniają wznowienie postępowania i odmowę nadania stopnia doktora habilitowanego” (dr hab. M. Płatek, prof. UW);
- „(...) znamiona przestępstwa z art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. O prawie autorskim i prawach pokrewnych może wypełniać działanie Pani prof. E. Żywuckiej-Kozłowskiej” (prof. dr hab. E. Guzik-Makaruk);
- „(...) zasadne wydaje się powierzenie rozstrzygnięcia sprawy organom ścigania” (prof. dr hab. E. Guzik-Makaruk);

W przesłanych opiniach biegłych powołanych przez organy (tj. Sąd Okręgowy w Białymstoku i Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego) w przedmiocie:

a) czy monografia habilitacyjna E. Żywuckiej-Kozłowskiej pt. „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne” (Szczecin 2014) zawiera fragmenty przepisane bez zmian, jak i fragmenty przerobione z książki M. Kowalczyk pt. „Zabójcy i mordercy. Czynniki ryzyka i możliwości oddziaływań resocjalizacyjnych”,

b) jaki jest ewentualny stopień zapożyczeń,

biegli stwierdzili, że:

- „(...) utwór, tj. rozdział II Metody badań relacji rodzinnych sprawców zabójstw z książki: E. Żywucka-Kozłowska, „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne” Volumina.pl Daniel Krzyżanowski, Szczecin 2014 jest efektem przywłaszczenia sobie przez E. Żywucką-Kozłowską autorstwa utworu, tj. rozdziałem 5. Rozwiązania metodologiczne przyjęte w badaniach z książki M. H. Kowalczyk, „Zabójcy i mordercy. Czynniki ryzyka i możliwości oddziaływań resocjalizacyjnych”, Oficyna Wydawnicza Implus, Kraków 2010 (...) pojawienie się erraty dopiero w dodruku (...) można potraktować jako swoiste potwierdzenie przez E. Żywucką-Kozłowską przywłaszczenia sobie cudzego tekstu (...) i traktować dalej jako okoliczność niełagodzącą postępowanie E. Żywuckiej-Kozłowskiej” (dr hab. M. Szczyszek);
- „W mojej opinii można mówić o tożsamości treści obu analizowanych rozdziałów w liczbie około 84% treści identycznych w obu rozdziałach” (dr hab. M. Kochanowski);
- „Wymienione rozdziały są tożsame zarówno pod względem językowym, jak i kompozycyjnym - identyczna jest struktura wszystkich podrozdziałów oraz (prawie w całości) opisywany zakres tematyczny dotyczący metodologii badań. E. Żywucka-Kozłowska przejęła z rozdziału 5. książki M. Kowalczyk około 90% tekstu (...) Objętość tekstu przepisanego z książki M. H. Kowalczyk (w skali całego tekstu książki E. Żywuckiej-Kozłowskiej pt. Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne) wynosi ok. 4,55%” (dr J. Piwowar);

Biegła sądowa dr J. Piwowar stwierdziła, że: „Elżbieta Żywucka-Kozłowska wprowadziła do przepisane go tekstu liczne modyfikacje oraz zmiany w jego zapisach, mające na celu zakamuflowanie przepisanych treści z książki M. Kowalczyk. Samo cytowanie lub parafrazowanie niektórych publikacji, które wykorzystała także M. Kowalczyk, nie jest

działaniem zabronionym, lecz wykorzystanie przez E. Żywucką-Kozłowską zarówno treści (kompozycji, kolejności oraz zakresu prezentowanych informacji) tożsamego z tym, jaki zastosowała M. Kowalczyk (bez wskazania źródła jego pochodzenia), jednoznacznie wskazuje na plagiat”.

Opinie sporządzone na zlecenie Pani Żywuckiej-Kozłowskiej stoją w sprzeczności z opiniami biegłych powołanych przez ww. organy:

- Prof. Katolo – „Brak jest jednoznacznych i precyzyjnych przepisów, które określałyby procentową zbieżność tekstu w ocenianiu, czy dany utwór jest plagiatem, czy też nie. Uznaniowość nie może być podstawą do ferowania wyroków. Grupy badawcze różnią się ilościowo i jakościowo. Wnioski z prac są zupełnie odmienne. Włoski system antyplagiatowy, którym dysponuję, a który sprawdza prace w 190 językach, nie wykazał plagiatu. Wynik był zawsze ‘na zielono’. W przypadku plagiatu wynik zostałby podany w kolorze czerwonym”.
- Prof. Stawnicka – „metodologia nie jest objęta prawem autorskim. Gdyby hipotetycznie przyjąć, że taki zakaz istnieje, to prace wykorzystujące te same metody (np. obserwacji, metodę sondażu diagnostycznego) nosiłyby znamiona plagiatu.
- Prof. Stawnicka – „podobieństwo podejmowanej tematyki wpłynęło na stosowanie zbieżnych sformułowań oraz tożsamej terminologii. W obu książkach przyjęto te same modele: hipotetyczno-dedukcyjny oraz indukcyjny, co jest uzasadniane charakterem przeprowadzanych badań.”
- Prof. Stawnicka – „Rozdział II monografii habilitacyjnej Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej nie zawiera fragmentów przepisanych bez zmian, jak i fragmentów przerobionych z książki Małgorzaty Kowalczyk. W obu książkach wykorzystano te same metody badawcze i postawiono zbieżne pytania. Zbieżność założeń metodologicznych doprowadziła autorki książek do zróżnicowanych wniosków. W obu książkach został sformułowany zbieżny problem główny, co zdeterminowało zbieżność problematyki szczegółowej. Powtarzalność badań w tym samym zakresie jest jednym z warunków rozwoju nauki. Uznanie każdego podobieństwa w zakresie metodologii, formułowania problematyki badawczej oraz formułowania hipotez za plagiat prowadziłyby do wniosków absurdalnych i zahamowałyby rozwój nauki. Układ pracy, spis treści oraz metodologia nie są objęte prawem autorskim”.

Wydane w tej sprawie opinie biegłych – dr Jolanty Piwowar, prof. Marka Kochanowskiego i prof. Michała Szczyszka oraz opinie przygotowane przez prof. Jacka Giezka, prof. Krzysztofa Krajewskiego, prof. Monikę Płatek i prof. Annę Kossowską są spójne, a przy tym jednomyślne, choć sporządzone w różnym czasie i przez różnych specjalistów, zawierają takie same konkluzje wskazujące na naruszenie praw autorskich w postaci popełnienia plagiatu przez Panią Elżbietę Żywucką-Kozłowską.

Dodatkowo Sąd Okręgowy w Białymstoku Wydział I Cywilny, w wyroku z dnia 6 marca 2020 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 826/17, mimo oddalenia powództwa w całości z uwagi na fakt niewykazania, że powódka M. Kowalczyk doznała uszczerbku, na s. 11-12 uzasadnienia wyroku w oparciu o opinie biegłych stwierdził, że „działalność pozwanej E. Żywuckiej-Kozłowskiej wyczerpuje znamiona definicji plagiatu. Ustalenia nie pozostawiają wątpliwości, iż istotnie – aż do daty opublikowania korekty w postaci erraty, z powołaniem się na tekst źródłowy powódki – działalność pozwanej wyczerpuje znamiona definicji plagiatu, co w dalszej kolejności determinuje konieczność ustalenia zakresu jej odpowiedzialności za naruszenia, których się bezsprzecznie dopuściła”.

W opiniach biegłych wskazano, że przywłaszczenie autorstwa, którego dopuściła się E. Żywucka-Kozłowska, nosi znamiona plagiatu jawnego, tj. przywłaszczenia autorstwa istotnej części cudzego utworu bez wprowadzania istotnych zmian do przejętych fragmentów (zmiany nie dotyczyły warstwy merytorycznej, ale miały postać drobnych zmian o charakterze językowym). Przywłaszczenie autorstwa części cudzego utworu dotyczyło głównie 5 rozdziału książki M. Kowalczyk. Opinie biegłych wskazują na przejście do rozdziału II E. Żywuckiej-Kozłowskiej od 84% do 90% tekstu. Niezależnie od tego, biegli wskazali na przejście innych fragmentów książki M. Kowalczyk w innych rozdziałach pracy E. Żywuckiej-Kozłowskiej (od 20% do 49%).

Ustosunkowując się do opinii Prof. Katolo oraz Prof. Stawnickiej należy stwierdzić co następuje:

- w opinii Prof. Stawnickiej obiektem analizy była książka E. Żywuckiej-Kozłowskiej, „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne”, Szczecin 2014 wraz z erratą zamieszczoną w II wydaniu tej książki w 2016 r., czyli już po wznowieniu postępowania w przewodzie habilitacyjnym dr hab. E. Żywuckiej-Kozłowskiej zakończonego uchwałą z 19 czerwca 2015 r. Rady Wydziału Prawa UWB o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo. Należy zwrócić uwagę, że przedmiotem oceny w postępowaniu habilitacyjnym była książka pt. „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne”, Szczecin 2014 bez erraty. To

samo dzieło powinno być również obiektem badań w postępowaniu prowadzonym w trybie nadzwyczajnym. Analiza opinii Prof. Stawnickiej prowadzi natomiast do wniosku, że obiektem badań była ww. książka z uwzględnieniem erraty dokonanej w 2016 r. Powyższe znajduje potwierdzenie w szczególności na stronach: 5, 13, 17, 18, 20, 24, 29 tej opinii. Powyższe oznacza, że ww. opinia nie jest miarodajna w tej sprawie, w której przedmiotem analizy powinna być książka E. Żywuckiej-Kozłowskiej, „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne”, Szczecin 2014 w wersji, którą przedłożono do postępowania habilitacyjnego.

- w opinii Prof. Katolo wyrażono następujące konkluzje:

1) „Użycie podobnych słów, podobnych sformułowań przy jednoczesnej odmienności gramatycznej oraz strukturalnej nie dowodzi plagiatu”.

Odmiennie stanowisko w tym zakresie zaprezentowano w opiniach biegłych oraz w stanowiskach recenzentek: Pani prof. Moniki Płatek, Pani prof. Anny Kosowskiej.

2) „Brak jest jednoznacznych i precyzyjnych przepisów, które określałyby procentową zbieżność tekstu w ocenianiu, czy dany utwór jest plagiatem, czy też nie”.

Akceptacja tego stanowiska prowadzi do wniosku, że nie ma w ogóle podstaw do oceniania jakiegokolwiek utworu w zakresie, czy stanowi on plagiat, czy też nie. Z tego powodu ze stanowiskiem zawartym w opinii nie sposób się pogodzić.

3) „Uznaniowość nie może być podstawą do ferowania wyroków”.

Należy jednak zauważyć, że ową uznaniowość Autor opinii powiązał z brakiem jednoznacznego, precyzyjnego, wyrażonego w procentach określenia prawnego (s. 2 opinii). Powyższe prowadzi do wniosku, że jednak, właśnie ze względu na brak jednoznacznego, precyzyjnego, wyrażonego w procentach określenia prawnego, każda ocena dotycząca tego, czy mamy do czynienia z plagiatem, czy też nie - jest obarczona pewnym elementem uznaniowości i jest to nieuniknione w obowiązującym stanie prawnym.

4) „Włoski system antyplagiatowy, którym dysponuję, a który sprawdza prace w 190 językach, nie wykazał plagiatu. Wynik był zawsze „na zielono”. W przypadku plagiatu, wynik zostałby podany w kolorze czerwonym”.

Należy zwrócić uwagę, że w prowadzonym postępowaniu nie chodzi o stwierdzenie czy książka (jej część) jest plagiatem na skutek przejęcia fragmentu cudzego utworu jakiegokolwiek autora, którego dzieło zostało ujęte we włoskim systemie antyplagiatowym, ale o stwierdzenie, czy fragmenty książki autorstwa Pani Żywuckiej-Kozłowskiej przejmują fragmenty książki Pani M. Kowalczyk. Z opinii Prof. Katolo nie wynika natomiast, czy przeprowadzone z wykorzystaniem włoskiego systemu antyplagiatowego badanie

uwzględniało również treść tej ostatniej książki. Ponadto o tym czy mamy do czynienia z plagiatem, czy nie - nie może decydować wyłącznie system antyplagiatowy.

5) „Dobór bibliografii jest bogatszy u Pani E. Żywuckiej-Kozłowskiej. Nie istnieje również żaden przepis, który zabraniałby sięgania do tych samych źródeł bibliograficznych”.

Bogatszy dobór źródeł nie wyklucza automatycznie plagiatu, natomiast sięganie do tych samych źródeł bibliograficznych może być jedną z wielu okoliczności świadczących właśnie o tym, że mamy do czynienia z przejęciem fragmentu cudzego utworu.

6) „Grupy badawcze różnią się ilościowo oraz jakościowo”.

Zagadnienie to dotyczy wyłącznie różnicy w przeprowadzaniu badań przez E. Żywucką-Kozłowską oraz M. Kowalczyk. Nie stanowi to przeszkody w stwierdzeniu, że mamy w tej sprawie do czynienia z przejęciem fragmentu cudzego utworu, co ponadto potwierdzają opinie biegłych oraz stanowiska recenzentek: Pani prof. Moniki Płatek, Pani prof. Anny Kossowskiej.

7) „Wnioski z prac są zupełnie inne”.

Okoliczność ta nie ma w sprawie żadnego znaczenia, gdyż fragmentem książki E. Żywuckiej-Kozłowskiej, któremu przypisuje się znamiona przejęcia fragmentu cudzego utworu, nie są wnioski z badań.

Mając na uwadze powyższe spostrzeżenia, opinie Prof. Stawnickiej oraz Prof. Katolo należy ocenić w ten sposób, że nie stanowią one dowodu na okoliczność, że fragment książki E. Żywuckiej-Kozłowskiej, „Relacje rodzinne sprawców zabójstw. Aspekty kryminologiczne”, Szczecin 2014 nie stanowi plagiatu fragmentu książki M. Kowalskiej.

W zakresie pojęcia dobrych obyczajów w nauce należy odwołać się do Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego z 2012 r., który został przyjęty przez Komitet Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk¹. Z uwagi na to, że były już trzy wersje Kodeksu, w przypadku Pani Żywuckiej-Kozłowskiej ma zastosowanie wersja pierwsza, z 2012 r. W przedmiotowej sprawie szczególnie znacznie ma pkt 3.3. Kodeksu, z którego wynika, że:

a) naukowcy powinni publikować wyniki swoich badań i ich interpretacje rzetelnie, przejrzysto oraz dokładnie, w taki sposób, aby było możliwe powtórzenie ich lub zweryfikowanie przez innych badaczy. Nie wolno ukrywać niewygodnych wyników badań, podważających stawiane hipotezy robocze ani zatajać alternatywnych hipotez i sposobów interpretacji;

---

¹ https://instytucja.pan.pl/images/2013/Komisja_Etyki/Kodeks_etyki_pracownika_naukowego_.pdf

- b) prace powiązane powinny być poprawnie cytowane;
- c) autorstwo publikacji naukowej musi opierać się wyłącznie na twórczym i istotnym wkładzie w badania, a więc na znaczącym udziale w inicjowaniu idei naukowej, tworzeniu koncepcji oraz projektowaniu badań, na istotnym udziale w pozyskiwaniu danych, w analizie i interpretacji uzyskanych wyników oraz w istotnym wkładzie w szkicowanie i pisanie artykułu lub jego krytycznym poprawianiu z punktu widzenia zawartości intelektualnej;
- d) wkład intelektualny innych osób, mających istotny wpływ na publikowane badania powinien zostać stosownie zaznaczony.

W przypadku monografii Pani E. Żywuckiej-Kozłowskiej nie sposób mówić, że badania przedstawione były rzeczowo, bez pomniejszenia prac innych badaczy. Używanie konstrukcji „zapożyczeń” tak dalece, że fragmenty monografii pani Żywuckiej-Kozłowskiej są zbieżne z książką M. Kowalczyk powoduje, że E. Żywucka-Kozłowska umniejsza dorobek M. Kowalczyk. Co więcej, posługując się konstrukcją zapożyczenia zbliżoną do plagiatu ukrytego, czyli z przejęciem fragmentu cudzego utworu bez podania źródła i pierwotnego autora, a następnie włączeniem go do własnych wywodów, Pani Żywucka-Kozłowska uniemożliwiła zweryfikowanie swoich badań przez innych badaczy. Zrobiła to w celu ukrycia zapożyczenia, stworzenia wrażenia, że jej utwór został w całości stworzony przez nią, tymczasem został – mniej lub bardziej - oparty na pracy M. Kowalczyk. W szczególności widoczne w zakresie prezentowania celów, problemów i hipotez badawczych oraz rozdziału II monografii pt. Metody badań relacji rodzinnych sprawców zabójstw.

Dobre obyczaje to również przestrzeganie zasad publikacji prac naukowych, w tym zwłaszcza prawa autorskiego. Pani E. Żywucka-Kozłowska przekazując rękopis do Wydawnictwa Volumina.pl była „zobowiązana do przykazania wydawnictwu wyłącznie dzieła oryginalnego, nie stanowiącego w żaden sposób plagiatu”. Stało się jednak inaczej, przekazała rękopis, który zawierał zapożyczenia oraz brak przedstawienia wpływu innych badaczy (tj. Pani M. Kowalczyk) na jej badania.

W oparciu o przesłane członkom Rady Dyscypliny materiały (recenzja habilitacyjna prof. Anny Kossowskiej; recenzja habilitacyjna prof. Ewy Guzik-Makaruk; recenzja habilitacyjna prof. Moniki Płatek; Uchwała Komisji habilitacyjnej z dn. 12.VI.2015 r.; Protokół RW z dn. 19.VI.2015 r.; Uchwała RW z dn. 19.VI.2015 r. w sprawie nadania Pani dr Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego; Pismo prof. K. Krajewskiego do CK; Postanowienie CK z dn. 27.VI.2016; opinia superrecenzenta-

opiniodawcy CK prof. J. Giezka; Pisma Dziekana do recenzentek z dn. 04.XI.2016; Opinia prof. A. Kosowskiej; Opinia prof. E. Guzik-Makaruk; Opinia prof. M. Płatek; Uchwała RW nr 2504 z 21.V.2017 o zawieszeniu postępowania habilitacyjnego Pani E. Żywuckiej-Kozłowskiej; Uchwała RD z dn. 13.XI.2020 o podjęciu zawieszzonego postępowania; opinii biegłych powołanych przez organy oraz opinie sporządzone na zlecenie Pani Żywuckiej-Kozłowskiej), Rada Dyscypliny wykazała, że:

- 1) doszło do naruszenia praw autorskich – art. 16 pkt 1, art. 16 pkt 3, art. 34 i art. 35 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych Dz.U. Nr 24, poz. 83 z późn. zm.; dalej: pr.aut.).

Zgodnie z art. 16 pkt 1 i 3 pr.aut., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do autorstwa utworu oraz nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania.

Zgodnie z art. 34 pr.aut. można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła. Podanie twórcy i źródła powinno uwzględniać istniejące możliwości. Twórcy nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Z kolei zgodnie z art. 35 pr.aut. dozwolony użytek nie może naruszać normalnego korzystania z utworu lub godzić w słuszne interesy twórcy.

- 2) doszło do naruszenia dobrych obyczajów w nauce, polegającym na korzystaniu z cudzej twórczości w sposób bezprawny bez podania źródła. W zakresie doprecyzowania pojęcia dobrych obyczajów w nauce należy uwzględnić Kodeks Etyki Pracownika Naukowego z 2012 r., który został przyjęty przez Komitet Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk. Z uwagi, że były już trzy wersje Kodeksu, w przypadku Pani dr hab. E. Żywuckiej-Kozłowskiej ma zastosowanie wersja pierwsza z 2012 r. W przedmiotowej sprawie szczególne znaczenie ma pkt 3.3. Kodeksu [praktyki autorskie i wydawnicze]. Z niego wynika, że:

- a) naukowcy powinni publikować wyniki swoich badań i ich interpretacje rzetelnie, przejrzysto oraz dokładnie, w taki sposób, aby było możliwe powtórzenie ich lub zweryfikowanie przez innych badaczy. Nie wolno ukrywać niewygodnych wyników badań, podważających stawiane hipotezy robocze ani zatajać alternatywnych hipotez i sposobów interpretacji;
- b) prace powiązane powinny być poprawnie cytowane;

- c) autorstwo publikacji naukowej musi opierać się wyłącznie na twórczym i istotnym wkładzie w badania, a więc na znaczącym udziale w inicjowaniu idei naukowej, tworzeniu koncepcji oraz projektowaniu badań, na istotnym udziale w pozyskiwaniu danych, w analizie i interpretacji uzyskanych wyników oraz w istotnym wkładzie w szkicowanie i pisanie artykułu lub jego krytycznym poprawianiu z punktu widzenia zawartości intelektualnej;
- d) wkład intelektualny innych osób, mających istotny wpływ na publikowane badania powinien zostać stosownie zaznaczony.
- e) wydawnictwu należy przekazywać wyłącznie dzieła oryginalne, nie stanowiące w żaden sposób plagiatu.

V.

Podstawą prawną przeprowadzenia postępowania w niniejszej sprawie było postanowienie Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów o wznowieniu z urzędu postępowania w przewodzie habilitacyjnym Elżbiety Żywuckiej-Kozłowskiej zakończonego uchwałą Rady Wydziału Prawa z dnia 19 czerwca 2015 r. Zgodnie z art. 149 § 2 k.p.a. postanowienie o wznowieniu stanowi podstawę do przeprowadzenia przez właściwy organ postępowania co do przyczyn wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy. W powołanym postanowieniu Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów jako podstawę prawną wznowienia wskazano art. 29 ust. 2 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, zawierającego następujące przesłanki wznowienia: ujawnienie okoliczności wskazujących na to, że stopień doktora habilitowanego został nadany na podstawie dorobku powstałego z naruszeniem prawa, w tym praw autorskich lub dobrych obyczajów w nauce. Powyższa podstawa prawna pozostaje w mocy, bowiem według art. 187 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowi: *„Postępowania w sprawach, o których mowa w art. 28 ust. 3a i 3b oraz art. 29 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 169 pkt 2, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych. Natomiast art. 187 ust. 4 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowi: „W przypadku wznowienia postępowania, w którym na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, został nadany stopień doktora, stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora,*

postępowanie prowadzi się na podstawie przepisów obowiązujących w dniu wszczęcia postępowania, które było przedmiotem postanowienia o wznowieniu. Po dniu 30 kwietnia 2019 r. stopień lub tytuł nadaje się w dziedzinach i dyscyplinach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1.”

W prowadzonym postępowaniu po wznowieniu Rada Dyscypliny była zatem zobowiązana do ustalenia i wyjaśnienia, czy ujawnione okoliczności i dowody potwierdzają nadanie stopnia doktora habilitowanego na podstawie dorobku powstałego z naruszeniem prawa, w tym praw autorskich lub dobrych obyczajów w nauce, w rozumieniu art. 29 ust. 2 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. W przypadku niestwierdzenia ww. okoliczności należało wydać uchwałę odmawiającą uchylecia uchwały o nadaniu stopnia doktora habilitowanego. Z kolei w przypadku pozytywnych ustaleń w tym zakresie, należało podjąć uchwałę o uchyleniu uchwały o nadaniu stopnia doktora habilitowanego oraz uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego (art. 151 § 1 pkt 2 k.p.a.).

W celu przesądzenia, czy według Rady Dyscypliny ustalone okoliczności i dowody świadczą o nadaniu stopnia doktora habilitowanego z naruszeniem prawa, w tym praw autorskich lub dobrych obyczajów w nauce, w rozumieniu powołanej ustawy, został poddany głosowaniu projekt uchwały w sprawie odmowy uchylecia Uchwały nr 1973 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 czerwca 2015 r. w sprawie nadania dr Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo Wyniki głosowania:

Uprawnionych do głosowania: 26

Osób obecnych: 21

Głosów oddanych: 21

Głosów ważnych: 21

Za: 0

Przeciw: 18

Wstrzymało się: 3

W następstwie wyników głosowania na posiedzeniu został poddany głosowaniu projekt uchwały w sprawie uchylecia Uchwały nr 1973 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 czerwca 2015 r. w sprawie nadania dr Elżbiecie Żywuckiej-

Kozłowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

Wyniki głosowania:

Uprawnionych do głosowania: 26

Osób obecnych: 21

Głosów oddanych: 21

Głosów ważnych: 21

Za: 18

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 3

W następstwie wyników głosowania na posiedzeniu został poddany głosowaniu projekt uchwały w sprawie nadania Pani Elżbiecie Żywuckiej-Kozłowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Wyniki głosowania:

Uprawnionych do głosowania: 26

Osób obecnych: 21

Głosów oddanych: 21

Głosów ważnych: 21

Za: 0

Przeciw: 18

Wstrzymało się: 3

**Przewodniczący
Rady Dyscypliny Nauki Prawne
Uniwersytetu w Białymstoku**

Prof. dr hab. Mariusz Popławski

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 z późn.

zm.) w zw. z art. 187 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669 z późn. zm.) osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego może od niniejszej uchwały wnieść odwołanie do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów za pośrednictwem Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu w Białymstoku - adres ul. Mickiewicza 1, 15-213 Białystok – w terminie miesiąca od dnia doręczenia niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.